

ПРАВОСЛАВЉЕ

Рођење Светог Јована Претече и крститеља господњег - ИВАЊДАН

Шест месеци пре свог јављања у Назарету Пресветој Деви Марији, велики Гаврил, анђео Божји, јавио се првосвештенику Захарији у храму јерусалимском.

Пре него што је објавио чудесно зачеће безмучне девице, анђео је објавио чудесно зачеће бездетне старице, Захаријине жене Јелисавете. Захарија није одмах поверовао речима које је чуо и остао је нем све до осмог дана по рођењу детета. Кад су се скупили рођаци због обрезања и давања имена младенцу, отац Захарија, будући нем, написао је на дашчици име Јован и истога тренутка проговорио. Из Захаријиног дома који се налазио између Витлејема и Хеврона, расчуло се о овим чудним догађајима по целом Израиљу, те је глас стигао и до Ирода, који је наредио да се покољу деца по Витлејму. Наредио је да пронађу и Јована, али је Јелисавета успела да сакрије дете. Разјарен Ирод послао је целате у храм по Захарију, и они су га уз пут убили. Јелисавета је, са својим сином Јованом, успела да побегне и да се сакрије у некој пештери. Ту је ускоро преминула и дечак је остао сам у пустињи на старању Бога и анђела Божјих.

ИВАЊДАН

Ивањдан је тако велики празник да овога дана Сунце на небу три пута од страха стане. Ово народно приповедање је записао Вук Караџић, а слична казивања и веровања су записали и каснији изучаваоци нашег народног живота. Тако се приповеда да Сунце

поскакује када се овога јутра рађа, или да се поиграва игра на небу, због чега се данашњи празник назива Свети Јован Игритељ.

У Цркви се тога дана слави рођење Светог Јована. Овај знаменити светац се издваја и по томе што се његово зачеће светкује као једно од три света зачећа-уз зачећа Свете Богородице и Исуса Христа. И по рангу је Свети Јован одмах уз њих, јер од 15 великих празника, седам су у славу Христа, пет у славу Богородице, а два у његову славу, док је петнаести посвећен апостолима.

ПРАВОСЛАВНИ ПРАЗНИЦИ У ЈУЛУ МЕСЕЦУ

7. ЈУЛ - РОЂЕЊЕ СВЕТОГ ЈОВАНА
ПРЕТЕЧЕ - ИВАЊДАН

12. ЈУЛ - СВЕТИ АПОСТОЛИ
ПЕТАР И ПАВЛЕ - ПЕТРОВДАН

Свети Јован је претеча и кум Божји, а у нашем народу је посебно поштован и као заштитник две врло важне установе - кумства и побратимства, код нас дубоко корењене и међу словенским народима најбоље очуване. Ивањдан (Јован Летњи) је крсно име појединих родова, и светковина у више наших насеља (литија, заветина).

СВЕТИ АПОСТОЛИ ПЕТАР И ПАВЛЕ ПЕТРОВДАН

Свети апостол, Петар, рођен је у Витсаиди. Био је рибар и звао се прво Симон. Господ му је дао име Киф или Петар (Јов.1,42) Он је први од ученика јасно изразио веру у Господа Исуса рекавши: "Ти си Христос, Син Бога живог" (Мат. 16,16). Његова вера се постепено утврђивала, јер када је Господ изведен пред суд, Петар га се три пута одрекао, али се због тога покајао и постао потом силни и неустрашиви проповедник Јеванђеља. После једне његове беседе три хиљаде људи се обратило у веру. Проповедао је у Палестини, малој Азији, Илирику и Италији. Помагао је и вером исцељивао људе. По заповести цара Нерона, Петар је разапет на крст, а он сам молио је целате да га разапну главом окренутом на доле, сматрајући себе недостојним да умре као његов Господ.

Свети апостол Павле, рођен је у Тарсу у племену Венијаминову. Најпре се звао Савле, учио код Гамалила и био фарисеј и прогонитељ хришћана. Кад се чудесно обратио у веру постао је апостол и ватрени поборник и проповедник Јеванђеља, од граница Арабије до Шпаније. Много је страдао и стрпљиво подносио муке, чврст и стамен у својој вери у Господа достигавши такво савршенство да је могао рећи: "Не живим ја, него Христос у мени". Посечен је у Риму у време цара Нерона као и апостол Петар.

ПЕТРОВДАН

Петровдан је врло значајан народни и црквени празник. Црква га убраја међу 15 највећих празника, а светкује га у спомен Светих апостола Петра и Павла. У народу се казује да је до подне Петровдан, а од подне Павловдан.

Дан апостола Петра је тако строго светкован да тога дана нико није радио пољске радове, па се чак ни башта није заливала. Он у народу важи за врло "тежак празник", а у источној Србији је још празнован због грома.

Пошто је Петровданом завршен Петров пост, то је било у обичају да се на тај дан

кољу млади пилићи, што је било својеврсно омршење, прикладном, сезонски пристиглом живином.

О Петровдану стижу врло укусне јабуке, зване петроваче. Њих, по правилу, нису до тог дана узимале матере којима је дете умрло, а тога дана би их прво разделиле за душу, па тек потом могле да их окусе. О овоме обичају у више крајева постоје разна објашњења и легенде. Тако, у фрушкогорским селима се приповеда да овога дана Свети Петар дели на

оном свету деци јабуке. Зато су, оправљајући их на онај свет, матере опремале дечаке са шеширићима, а девојчице са кецељицама "да би им Свети Петар у њих раздавао јабуке". Веровало се да ће остати празни шеширићи и кецељице оне деце чије мајке нису поштовале забрану да не једу јабуке до Петровдана, а у Лесковачкој Морави кажу да ће ову децу пред Светим Петром да одгурну друга деца, уз прекор што њихове мајке нису постиле.

Петровдан је крсно име појединих родова, заветни дан у више насеља, а самарције су га светковале као славу свог заната.

Петровдан је и имендан најдемократскијег краља кога смо имали на престолу, Петра Првог Карађорђевића, јер је овај владалац рођен на Петровдан 1844. године, што је био разлог више да понесе име које је добио, као што је и његов деда Ђорђе (потоњи Карађорђе) рођен на Ђурђиц (Светог Ђорђа) добио име по дану свог рођења.

ZABELEŽITE TRAJNO VAŽNE
MOMENTE IZ SVOG ŽIVOTA
I ŽIVOTA VAŠIH DRAGIH!
ČESTITAJTE VAŠOJ DECI
ROĐENDAN UZ NJIHOVE
FOTOGRAFIJE U OGLEDALU.

773. 935. 7157